

Operationalisering af merværdier

I forbindelse med realiseringen af klimahandleplanen opstår en række potentialer for skabelse af merværdier, som Kommunen ønsker at gribe og anvende til at bidrage til realiseringen af udviklingsstrategierne frem mod 2050. I Aabenraa Kommune er den miljømæssige dimension (herunder indsatsen for at reducere udledningen af drivhusgasser og klimatilpasning) en del af helhedstænkningen for bæredygtig udvikling på lige fod med den sociale og økonomiske dimension. Dette helhedsperspektiv er et centralt omdrejningspunkt i kommunens strategi for bæredygtig udvikling, som ligger i naturlig forlængelse af Aabenraa Kommunes planstrategi Sund Vækst og herunder missionen om det gode liv i kommunen. Tilsammen udgør dette et ambitiøst og velforankret fundament for at inkludere merværdier og gevinster i klimahandleplanen. Målsætningen på de enkelte merværdier tager udgangspunkt i de eksisterende strategier, og klimahandleplanen skal være med til at forankre et stærkt fokus på klimavenlighed og bæredygtighed i hele Kommunens organisation og geografiske område. Aabenraa Kommunes Strategi for Bæredygtig udvikling har otte indsatsområder, som ses nedenfor:

Tabel 1: De otte indsatsområder fra Bæredygtighedsstrategien.

Alle disse indsatsområder udgør rammen om merværdierne, som udspringer af den fremtidige klimaplans tiltag. De tiltag, der igangsættes med klimahandleplanen, bygger først og fremmest på at reducere udledningen af drivhusgasser samt at sikre robusthed over for de konsekvenser, klimaforandringerne medfører. Alle indsatser i klimahandleplanen har et potentiale for at bibringe merværdier i forskellig grad. Der arbejdes i forvaltningen med at sikre udnyttelsen af disse merværdier i alle indsatser og større projekter - og dette sikrer desuden, at der sker en rimelig og retfærdig fordeling af gevinsterne ved indsatserne i klimahandleplanen.

Herunder ses eksempler på forståelsen af merværdier i forvaltningens arbejde:

Solenergi-anlæg

Aabenraa Kommune er attraktiv for etablering af store energianlæg på terræn. Der er mange virksomheder, som ansøger Kommunen om planlægning for især solenergianlæg til produktion af vedvarende strøm. Denne opmærksomhed har medført, at Plan, Teknik og Miljøforvaltningen har sat fokus på at sikre, at solcelleanlæg bliver en gevinst for lokalområdet og naturen, når der skal udarbejdes planer for anlæggene. Forvaltningen arbejder med forbedring af naturtilstand og biodiversiteten, ligesom der så vidt muligt skal sikres mulighed for anlæg af rekreative stier til gavn for de lokale beboere. Derudover arbejdes der på en politisk

stillingtagen til i hvor stort omfang, VE-midler skal anvendes i lokalområderne omkring solcellerne, for at områdernes beboere også får gevinst ved anlæggets placering. Solcelleparkerne kan opleves som en gene for borgere i nærområdet, og ved at sikre midler til lokal udvikling, rekreative muligheder og forbedret naturkvalitet søges generne minimeret. Der er altså både økonomisk-, miljømæssig- og sociale gevinster for lokalområderne, såfremt anlæggene planlægges med inddragelse og respekt for lokalområdets interesser.

Mobilitetsplan

I 2022 er der blevet præsenteret en mobilitetsplan for Aabenraa Kommune. Denne er udarbejdet på baggrund af data fra telemaster, som demonstrerer, hvordan borgerne transporterer sig inden for kommunen. Dette er understøttet af en større spørgeskemaundersøgelse, som kortlægger hvilke behov borgerne har, og hvor der er behov for at øge mobiliteten. De overordnede strategier i planen er baseret på, at borgeren skal sikres god mobilitet i hele kommunen, men der er også stort fokus på at øge alternativerne til privatbilisme, hvilket er en del af målsætningen i klimahandleplanens reduktionssti. Mobilitetsplanen er en vigtig italesættelse af fremtidens brug af transport og udvikling i landdistrikterne, og mobilitetsplanen understøtter den omstilling, der videreføres med klimahandleplanen. Det væsentlige ved mobilitetsplanen er, at der er fokus på at få flere borgere motiveret til at cykle og at vælge alternativer til egen bil og fossile brændsler (frem for at udbygge det eksisterende vejnet til gavn for biler). Udrulning af mobilitetsplanen vil kunne medføre en øget folkesundhed og sikre, at det ikke kun er i de større byer, at der er mulighed for at finde alternativer til bilen. Denne vision er væsentlig i forhold til at omstille borgernes transportvaner og nedbringe antallet af km kørt i egen bil.

Landbrug: naturforbedring og reduktion

Udtagning af lavbundsjord er en vigtig indsats for at nedbringe landbrugets drivhusgasudledning. Der er et potentiale i at udnytte behovet for at udtage lavbundsjord til at sikre bedre håndtering af de øgede vandmasser, der forventes at komme i fremtiden. Derudover kan der ved helhedsorienteret planlægning også sikres arealer til at forbedre naturtilstanden og øge biodiversiteten ved at stoppe den intensive dyrkning og give plante- og dyreliv mere plads til at spredes og trives. Udtagning af lavbundsjord kan ses som et synergi-projekt, hvor både nedbringelse af drivhusgasser og klimatilpasning arbejder tæt sammen. Der er først og fremmest god mulighed for at sikre merværdier for miljø og natur, men der kan også bibringes sociale merværdier ved at indtænke og understøtte, at borgerne får mulighed for at gå tur i områder, hvor dyrkningen standses, og naturen får plads. Derudover kan der ved lokal anvendelse af de grønne midler, som følger med et solcelleanlæg, geninvesteres i lokalområdet, således at der sikres fastholdelse af et attraktivt lokalsamfund i landdistriktet.